

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS BESLUT

Mål nr
3904-12

meddelat i Stockholm den 26 april 2013

KLAGANDE

AA

MOTPART

Försäkringskassan
103 51 Stockholm

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Kammarrätten i Stockholms beslut den 8 juni 2012 i mål nr 7443-11

SAKEN

Beräkning av ålderspension; fråga om prövningstillstånd i kammarrätt

---

HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLENS AVGÖRANDE

Högsta förvaltningsdomstolen meddelar prövningstillstånd.

Högsta förvaltningsdomstolen upphäver det överklagade beslutet och meddelar AA prövningstillstånd för prövning i Kammarrätten i Stockholm av hennes överklagande av Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 20 oktober 2011 i mål nr 10545-10.

Dok.Id 130016

Postadress
Box 2293
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls torg 13

Telefon
08-561 676 00

E-post:
hogstaforvaltningsdomstolen@dom.se

Telefax
08-561 678 20

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Försäkringskassan beslutade den 5 augusti 2008 om allmän ålderspension för AA varvid den s.k. garantipensionen beräknades till noll kronor. I omprövningsbeslut den 1 september 2008 vidhöll Försäkringskassan sitt beslut och motiverade detta med att AA hade såväl svenska som polska försäkringsperioder. Garantipensionen beräknades då dels enligt rent nationella bestämmelser, dels enligt pro rata temporis-principen i artikel 46 i förordning (EEG) nr 1408/71 om tillämpningen av systemen för social trygghet när anställda, egenföretagare eller deras familjemedlemmar flyttar inom gemenskapen. Vid fastställande av det s.k. teoretiska belopp som stadgas i denna artikel tilldelades försäkringsperioderna i Polen ett pensionsmässigt värde som motsvarade det genomsnittliga pensionsmässiga värdet av de svenska perioderna.

AA överklagade beslutet hos Förvaltningsrätten i Stockholm, som i dom den 20 oktober 2011 (mål nr 10545-10) ansåg att Försäkringskassan hade stöd för sin beräkning i förordning 1408/71 och avslag överklagandet. AA överklagade förvaltningsrättens dom hos Kammarrätten i Stockholm, som i det nu överklagade avgörandet beslutade att inte meddela prövningstillstånd.

YRKANDE M.M.

AA yrkar att Högsta förvaltningsdomstolen ska upphäva det överklagade beslutet och meddela henne prövningstillstånd för prövning i kammarrätten och anför bl.a. följande. Det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att få Försäkringskassans rättsliga ställningstagande 2007:2 prövat i högre rätt. Kassans beräkningssätt missgynnar invandrade personer från andra EU-länder med låga pensioner.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Högsta förvaltningsdomstolen finner skäl att meddela prövningstillstånd och att omedelbart avgöra frågan om prövningstillstånd i kammarrätten.

Enligt 34 a § andra stycket 1 förvaltningsprocesslagen (1971:291) meddelas prövningstillstånd i kammarrätten om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt.

Av artikel 46.1 i förordning 1408/71 framgår att förmånsbelopp vid ålderspension ska beräknas dels enligt nationell lagstiftning, dels enligt en i artikel 46.2 angiven beräkningsmetod. Den enskilde ska enligt artikel 46.3 ha rätt till det högsta av de belopp som på så sätt räknats fram. Av artikel 46.2 a framgår att den behöriga institutionen ska beräkna ett teoretiskt belopp för den förmån som personen skulle kunna göra anspråk på om alla försäkrings- och/eller bosättningsperioder hade fullgjorts i den medlemsstaten och enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar den dag då förmånen beviljas. Enligt artikel 46.2 b ska sedan detta teoretiska belopp justeras med hänsyn till hur stor del av de totala försäkrings- eller bosättningsperioderna som fullgjorts enligt landets lagstiftning (pro rata-beräkning).

I artikel 47.1 d i samma förordning anges följande för beräkningen av det teoretiska belopp och det pro rata-belopp som avses i artikel 46.2. Om förmåner enligt en medlemstats lagstiftning beräknas på grundval av storleken av inkomster, avgifter eller ökningar, ska denna stats behöriga institution fastställa de inkomster, avgifter och ökningar som ska beaktas med avseende på försäkrings- eller bosättningsperioder som har fullgjorts enligt andra medlemsstaters lagstiftning på grundval av de genomsnittliga inkomster, avgifter eller ökningar som har godtagits med avseende på de försäkringsperioder som har fullgjorts enligt den lagstiftning som institutionen tillämpar.

Mål nr
3904-12

Förordning 1408/71 är sedan den 1 maj 2010 ersatt av förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen. I denna förordning finns bestämmelser om pro rata-beräkning i artikel 52.

Försäkringskassan har genom ett s.k. rättsligt ställningstagande den 12 mars 2007 ändrat sin tillämpning av reglerna om pro rata-beräkning av garantipension. Tidigare drogs den svenska inkomstgrundade pensionen av med sitt verkliga belopp vid beräkningen av det teoretiska beloppet. Det nya beräkningssättet innebär att varje försäkringsperiod som fullgjorts i andra medlemsländer tilldelas ett pensionsmässigt värde som motsvarar det genomsnittliga pensionsmässiga värdet av de svenska perioderna. Det betyder att försäkringstiden i ett annat medlemsland inte endast påverkar basnivåns storlek utan även inkomstavdragets storlek.

Frågan i målet är således om försäkringsperioder som fullgjorts i andra EU-länder ska tilldelas ett pensionsmässigt värde som motsvarar det genomsnittliga värdet av de svenska perioderna vid pro rata-beräkning enligt förordning 1408/71. Det saknas vägledande avgöranden beträffande denna fråga. Eftersom det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att högre rätt prövar överklagandet ska prövningstillstånd meddelas i kammarrätten.

I avgörandet har deltagit justitieråden Nils Dexe, Kristina Ståhl och Thomas Bull.

Målet har föredragits av justitiesekreteraren Emma Holm.